

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה וחרבות ברזל – מסלול ארצי

ערר 1598-23
(ערר קורונה)

לפני כבוד חברי הוועדה:
ערן עסיס, עו"ד - יו"ר
טניה חכמוב, רו"ח - חברה

ג.ש.ל.י.נ. ניהול ויזמות בע"מ, ח.פ. 514722297
באמצעות רו"ח אורטל שוקרני פיילס

העוררת:

נ ג ד

רשות המסים

המשיבה:

באמצעות היחידה לטיפול במענק השתתפות בהוצאות קבועות
רחוב בן גוריון 38 רמת גן
מייל: corona.ararim@taxes.gov.il

החלטה

1. העוררת היא חברת מוניות, ולפיה ההסברים שמסרה – עיקר פעילותה בתחום של הסעת עובדים למקומות העבודה.
2. העוררת הגישה בקשה למענק סיוע בהתאם לחוק מענק סיוע לעסקים בשל ההשפעה הכלכלית של התפשטות זן אומיקרון של נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), תשפ"ב-2022 (להלן – **חוק האומיקרון**). סכום הבקשה שחושב לפי החוק עמד על 159,756 ש"ח.
3. המשיבה דחתה את בקשת העוררת למענק, ולאחר מכן דחתה גם את ההשגה שהגישה העוררת. הערר שבנדון נסוב על ההחלטה בשלב ההשגה, שאלו עיקרי טעמיה:
  - א. המשיבה ציינה כי נבדקו מחזורי ההכנסות של העוררת לפני תקופת האומיקרון (יולי 2021 עד דצמבר 2021) ואחריה (מרץ 2022 עד דצמבר 2022), ונמצא כי ממוצע ההכנסות נמוך מזה שהיה בתקופת הבסיס.
  - ב. המשיבה הדגישה גם כי מספר העובדים ירד מ-33 בתקופת הבסיס ל-16 בלבד לפני תקופת האומיקרון.
  - ג. עוד צוין כי גם בתקופה מקבילה בשנה לאחר מכן, בחודשים ינואר-פברואר 2023, היו הכנסות העוררת נמוכות.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

- ד. המשיבה הסיקה כי גם אלמלא זן האומיקרון של הקורונה היו הכנסותיה של העוררת נמוכות, שכן כבר מחודש יולי 2021 לא היו לעוררת הכנסות גבוהות כפי שהיו בתקופת הבסיס.
- ה. המשיבה העירה כי טענות העוררת נוגעות לתקופת הקורונה, תקופה שבגינה כבר אושרו לעוררת מענקים בעבר. הודגש כי חוק האומיקרון נועד לסייע לעסקים שנפגעו בגין נזקי האומיקרון בלבד, והוא לא מהווה סיוע המשך לנזקי נגיף הקורונה.

טענות העוררת בכתב הערר

4. בכתב הערר טענה העוררת כי מדיווחי ההכנסות של החברה ניתן ללמוד על כך שהיא נפגעה החל מפרוץ המגפה – השפעה שנמשכה למעלה משנתיים. העוררת הדגישה כי בתקופת הקורונה הייתה הגבלה לכמות הנוסעים בתחבורה הציבורית ובמוניות, וציינה כי ספגה כתוצאה מכך מכות כלכליות קשות. העוררת טענה כי לא ניתן לבצע הבחנה ולהפריד בין הנזקים שנגרמו ממגפת הקורונה לבין נזקי זן האומיקרון.
5. עוד טענה העוררת כי לא הייתה הצדקה לסטות מנוסחת החישוב הקבועה בחוק, וכי ההשוואות החלופיות שנקטה המשיבה היו לא הוגנות בהיותן חד צדדיות.
6. עם הגשת הערר, התבקשה העוררת להבהיר באיזה אופן נפגעה פעילותה ממגפת הקורונה, ומדוע גם לאחר תקופת האומיקרון לא שבה לרמת ההכנסות שהיו לה בעבר, למרות ההתאוששות במשק.
7. בהודעה משלימה הסבירה העוררת כי נפגעה בכך שחלה ירידה בהיקף הזמנת ההסעות בתקופת הקורונה. העוררת הוסיפה כי גם לאחר שהוסרו המגבלות, תוצאות המגיפה שררו שנה או שנתיים לאחר מכן, עקב שינויים בדפוסי העבודה – כגון יציאות מרובות לחל"ת, מעבר לגיטימי לעבודה מהבית – כך שהפעילות לא חזרה לסידרה.
8. הן בכתב הערר והן בהודעה המשלימה ציינה העוררת כי לא עלה בידה לפנות לעורך דין שייצג אותה, וביקשה כי יתקיים דיון בטרם מתן החלטה.
9. בשלב זה נקבע הערר לדיון מקדמי ואף הובהר כי העוררת תידרש להסביר מדוע לא יימחק הערר על הסף. יו"ר הוועדה העיר כי טענות העוררת לגבי השפעות מגפת הקורונה והאומיקרון בתקופות שלאחר הסרת המגבלות אינן ברורות ואינן מתיישבות עם הנתונים – שכן ההכנסות נותרו נמוכות מאוד למרות הסרת המגבלות, ללא כל סימן של התאוששות, ואף ירדו לרמה נמוכה יותר מזו שהייתה בתקופת הקורונה.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

טענות העוררת בדיון

10. בדיון שהתקיים באמצעים טכנולוגיים ביום 4.9.2023, מסרה העוררת הסברים נוספים במענה לשאלות הוועדה. העוררת הסבירה כי בעקבות מדיניות החל"ת היא התקשתה להחזיר את נהגי המוניות, ובמהלך תקופת הקורונה היא נאלצה למכור מוניות ששימשו אותה להפקת הכנסה, עקב גירעונות שנקלעה אליהם. מר ניר גלעד, בעל החברה העוררת, הסביר בדיון כי בעבר עבדו בעסק כ-45 נהגים וכי כיום מועסקים רק 9 נהגים, תוך ניסיון מתמשך למקסם את התפוקה של המשאבים המועטים של החברה. עוד הדגיש מר גלעד כי המוניות נמכרו במחיר נמוך על רקע הלחץ העסקי, וכי הוא מצוי בחוב מתמשך.

11. בתום הדיון, התבקשה העוררת למסור מסמכים נוספים לתמיכה בטענותיה החדשות – פירוט של מצבת הרכבים שעמדו לרשותה בתקופות השונות, אסמכתאות בנוגע למכירת הרכבים, וכן אסמכתאות בעניין הקושי התזרימי שהוביל למכירת הרכבים. לאחר מכן, הגישה העוררת מסמכים שונים בנוגע להיקפי הרכבים שהיו בבעלותה ובנוגע למכירת הרכבים, וכן מסמכים המעידים על הלוואות שהעוררת נטלה ותשלומים שבחלקם העוררת לא הצליחה לעמוד.

טענות המשיבה

12. בכתב התשובה, הדגישה המשיבה כי העוררת שינתה את גירסתה, והעלתה בדיון טענות שלא הועלו בהשגה ובכתב הערר.

13. לגופו של עניין טענה המשיבה שדרישת הקשר הסיבתי הקבועה בחוק האומיקרון מתמלאת רק אם ירידת המחזורים נובעת מהתפרצות האומיקרון, ולא במקרה שהעסק נפגע כתוצאה ממגפת הקורונה, שכן לעניין זה די במענקי הקורונה ששולמו לעוררת (ואשר אינם שנויים במחלוקת). המשיבה הדגישה כי את הנוסח השונה של דרישת הקשר הסיבתי בחוק האומיקרון, וטענה כי מענק זה אינו מהווה מענק נוסף בגין נזקי הקורונה.

14. לעמדת המשיבה, כיוון שהעוררת לא חזרה לרכוש מוניות בהיקף שבו החזיקה ערב הקורונה, אזי גם אלמלא התפרצות האומיקרון – מצבה של העוררת היה נותר דומה, ודי בכך בכדי לדחות את טענותיה. בהקשר זה הודגשו דבריו של מר גלעד בדיון, שאמר כי הוא אינו מסוגל לספק את העבודה גם אילו היו הזמנות נוספות.

15. לאחר הגשת כתב התשובה, התבקשה המשיבה להתייחס לפסיקות שונות של ועדת הערר שאינן עולות בקנה אחד עם העמדה שהוצגה בכתב התשובה. כמו כן, התבקשה המשיבה להתייחס לשאלת ההתאוששות לאחר הקורונה – שהרי לשיטת המשיבה עסק שלא

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

התאושש ממגפת הקורונה אינו זכאי למענק אומיקרון, בעוד חוק האומיקרון קובע כי דווקא עסק שהתאושש והגיע בשנת 2021 (בצירוף מענקי הקורונה) לרמת הכנסות גבוהה ב-15% משנת 2019 – אינו זכאי למענק (ראו פסקה (12) להגדרת "עוסק", בסעיף 1 לחוק האומיקרון).

16. בתגובה, התייחסה המשיבה לפסיקה בערר 1398-23 **קונטנטו מסעדנות בע"מ נ' רשות המסים** (ניתן ביום 25.7.2023; להלן – **עניין קונטנטו**) ובערר 1483-23 **שלומי שריקי חברת עורכי דין נ' רשות המסים** (ניתן ביום 24.8.2023; להלן – **עניין שריקי**). המשיבה שבה על עמדתה בעניין ההפרדה הנדרשת בין מגפת הקורונה וזן האומיקרון, וטענה כי הקשר הסיבתי הנדרש הוא להגבלות שהוטלו בתקופת האומיקרון בלבד. בתגובה שהוגשה בהמשך הוסיפה המשיבה כי החוק לא נועד להוות תקופת זכאות תשיעית (בהמשך למענקי הקורונה), וכי בגין השפעותיה המתמשכות של מגפת הקורונה שולם מענק פגיעה ממושכת, שנועד לכך בדיוק.

17. בקשר לפסיקה, ציינה המשיבה כי גם **בעניין קונטנטו** נקבע שהיעדר התאוששות מהווה אינדיקציה הראויה לבירור, וכי בדומה למסקנה **בעניין קונטנטו**, גם בערר הנוכחי הירידה בהכנסות נובעת מהקושי לגייס עובדים לאחר החזרה מתקופות החל"ת – עובדה שיש בה כדי לנתק את הקשר הסיבתי למגפת הקורונה. עוד העירה המשיבה כי הסברי העוררת בנוגע למצבה התזרימי בתקופת הקורונה לא בוססו די הצורך בראיות, שכן הוצגו ראיות למצב תזרימי בעייתי כבר בחודש אפריל 2020, ומסמך נוסף לגבי ההלוואות מדצמבר 2020 בלבד.

18. לצד זאת טענה המשיבה כי הנסיבות בערר שבנדון שונות מאלו שנדונו **בעניין שריקי**, שכן אין סימנים לירידה ספציפית שחלה בתקופת האומיקרון.

19. אשר לסוגיית ההתאוששות, טענה המשיבה כי אין סתירה בין עמדתה ובין הסייג בפסקה 12 להגדרת עוסק, לעניין ההכנסות בשנת 2021. המשיבה הסבירה כי לעמדתה, מי שהכנסותיו נותרו נמוכות הן לפני תקופת האומיקרון והן לאחריה, אינו יכול לטעון שקיים קשר סיבתי, ואין בכך בכדי לגרוע מהסייג הנ"ל – בדבר היעדר זכאות של עסק שהתאושש יפה והכנסותיו הגיעו לרמה גבוהה בשנת 2021. המשיבה הדגישה כי ישנה אפשרות שהעסק יציג מחזורים נמוכים לפני ואחרי תקופת האומיקרון, ויחד עם זאת בתקופת האומיקרון תארע ירידה נוספת, לרמת הכנסה נמוכה אף יותר (אם כי המשיבה העירה כי במקרה כזה העוסק יהיה זכאי למענק שיחושב על פי מחזור בסיס חלופי).

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

טענות נוספות

20. בשולי כתב התשובה הדגישה המשיבה כי המענק נועד לסיוע בתשלום ההוצאות הקבועות בלבד. זאת בהמשך להערה שהעלתה המשיבה בדיון כי הצמצום המשמעותי בפעילות העוררת הביא מטבע הדברים גם לירידה משמעותית בהוצאות הקבועות. על רקע זה, התבקשה העוררת למסור תגובה לכתב התשובה, ולהתייחס בפירוט גם להוצאותיה הקבועות.

21. העוררת ציינה בתגובתה כי בתקופת הזכאות הנדונה היא נשאה בהוצאות קבועות בסך של כ-313 אלף ש"ח (קרי, מעל גובה המענק המבוקש), ומסרה פירוט שעיקריו הם: החזר הלוואות בסך 140,894 ש"ח (הלוואה חוץ בנקאית בגין מימון רכבים); מוסכים – 94,236 ש"ח; ביטוחים – 26,263 ש"ח; השכרת זכות ציבורית – 19,494 ש"ח (ככל הנראה הכוונה לזכויות להפעלת מוניות שניתן להעבירן בדרך של השכרה ושהעוררת שוכרת מבעליהן החוקיים); וכן פירוט של הוצאות שונות נוספות שלדעת העוררת מהוות הוצאות קבועות. לבקשת הוועדה, צורפו לתיק הערר מסמכים שונים לאימות מרכיבי ההוצאה שפירטה העוררת.

22. בתגובה מטעם המשיבה נטען כי החזר ההלוואות אינו הוצאה קבועה אלא רכישה הונית, ואין לצפות כי המשיבה תשתתף ברכישה זו. לגבי הוצאות מוסכים נטען שלא מדובר בהוצאה קבועה אלא בהוצאה שנגזרת מהפעילות ונחסכת בהיעדר פעילות. בתגובה נוספת מטעם העוררת הודגש כי מדובר בהוצאות שוטפות, וכי אין מקום לסטות מן הנוסחה הקבועה בחוק. העוררת צירפה מסמכים נוספים לתמיכה בטענותיה בעניין הוצאות המוסכים, והמשיבה התייחסה אליהם בתגובה נוספת, ואולם לנוכח המסקנה שעליה נעמוד להלן, לא ראינו צורך להידרש לטענות אליה.

הכרעה

23. לאחר ששמענו את הצדדים במסגרת הדיון המקדמי, ולאחר שעיינו בכתבי הטענות, באנו לכלל מסקנה כי דין הערר **להתקבל במלואו**. בתמצית ייאמר כי מצאנו שירידת המחזוריים של העוררת נבעה ממגפת הקורונה, שאילצה אותה למכור את המוניות שברשותה, וכי איננו רואים צורך להוכיח קשר סיבתי ספציפי להתפרצות האומיקרון. להלן נעמוד בהרחבה על טעמי החלטתנו.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

רקע נורמטיבי – קשר סיבתי

24. חוק האומיקרון ערוך במתכונת דומה לזו של חוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן – **חוק מענקי הקורונה**). בשני דברי חקיקה אלו נקבעה הזכות למענק לעסקים שחלה אצלם ירידת מחזורים בהשוואה לתקופת הבסיס. יחד עם זאת, נקודת המוצא בשני המקרים היא כי לא די בירידת המחזורים כשלעצמה, ויש להראות כי קיים קשר סיבתי – כלומר, שהירידה במחזורי העסקאות נגרמה מההשפעה הכלכלית של התפשטות המגפה (ראו סעיף 8(3) לחוק מענקי הקורונה, וסעיף 2(4) לחוק האומיקרון).

25. בחוק האומיקרון, כמו בחוק מענקי הקורונה, לא נקבע כי עוסק המבקש מענק מחויב להוכיח את הקשר הסיבתי באופן פוזיטיבי. בפסיקת בית המשפט העליון בבר"מ 7502/22 **רשות המסים נ' בוריס פודולסקי** (ניתן ביום 22.1.2023) נקבע כי באופן רגיל, הדרך להוכיח את קיומו של הקשר הסיבתי היא באמצעות הצבעה על נתוני ירידת המחזורים, וכי ישנה חזקה באשר לכך שמגפת הקורונה הייתה הגורם לכך. בפסיקה נוספת בבית המשפט המחוזי, הובהר כי נטל ההוכחה בעניין הקשר הסיבתי עובר אל כתפי העורר אם המשיבה מצביעה על "**ממצאים עובדתיים מהימנים**" המעמידים בספק את קיומו של הקשר הסיבתי (ראו עמ"נ 21-06-27710 ב.ג **בטחון הצפון אבטחת מוסדות, ליווי טיולים ומתן שירותי רפואה בע"מ נ' רשות המסים בישראל**, ניתן ביום 3.1.2022, פסקה 53 לפסק הדין).

26. בעבר נדונה השאלה האם הקשר הסיבתי נבחן באופן ספציפי ביחס לתקופת האומיקרון או ביחס לתקופת הקורונה בכללותה. בעניין **קונטנטו** קבעה הוועדה כי במענק האומיקרון, אין הכרח להראות קשר סיבתי להשפעות הספציפיות של זן האומיקרון, וניתן להכיר באפשרות לזכות במענק גם במקרה שבו ירידת המחזורים נבעה מהשפעותיה המתמשכות של מגפת הקורונה (אם כי, כפי שיובהר גם להלן, באותו עניין נמצא שאין קשר סיבתי מטעם אחר). בערר 1480-23 **קריגרים השקעות בע"מ נ' רשות המסים** (ניתן ביום 31.12.2023; להלן – **עניין קריגרים**) נדון עניינו של מלון שמרבית פעילותו הופסקה בשל מגפת הקורונה, ולא חזר לפעילות לאחר מכן עקב צמצום היקף התיירות הנכנסת; באותו עניין נמצא כי ירידת המחזורים נבעה ממגפת הקורונה, ונקבע כי בניגוד לעמדת המשיבה כי העוררת זכאית למענק אומיקרון (ככל הידוע לוועדה, על החלטה זו הגישה המשיבה ערעור לבית המשפט המחוזי).

27. בעניין **קונטנטו** ובעניין **קריגרים** עמדה הוועדה על הקשיים הפרשניים הנובעים מעמדת המשיבה. צוין כי הן מענק האומיקרון והן מענקי הקורונה ניתנו במסגרת חקיקה שנערכה במתכונת דומה, מתוך מטרה לסייע להאצת המשק ולהתאוששותו ממגפה עולמית, שהתפרצות האומיקרון היא רק חלק ממנה (**עניין קונטנטו**, פסקה 30 להחלטה). הודגש

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

כי זן האומיקרון הוא זן של וירוס הקורונה, וכי גם בתקופת ההתפרצות של זן זה נמשכה ההדבקה בזנים אחרים – שהבחנה ביניהם נעשתה בבדיקות מדגמיות בלבד, על בסיס ריצוף גנטי – כך שהפרדה בין הקורונה לאומיקרון היא מלאכותית (**עניין קריגריס**, פסקאות 40-43 להחלטה). בהתאם, נקבע כי הפרשנות הרואה את מגפת הקורונה כ"גורם זר" המנתק את הקשר הסיבתי לעניין חוק האומיקרון היא מוקשית, וצוין כי אילו זו הייתה כוונת המחוקק, חזקה עליו שהיה כותב במפורש בחוק האומיקרון את הסייג "למעט קורונה" (**עניין קונטנטו**, פסקה 31 להחלטה).

28. לצד זאת, **בעניין קונטנטו** צוין כי בתקופת האומיקרון, נוכח הזמן הרב שחלף מאז תקופת הבסיס, ההנחה העובדתית בדבר קיומו של קשר סיבתי אינה מובנת מאליה. נקבע כי במקרים שבהם דפוסי ההכנסות של העסק אינם תואמים את הפעילות במשק במגזר שאליו משתייך העוסק, וכשלא מתקיימת התאוששות במקום שבו ניתן היה לצפות לה – מתעורר סימן שאלה לגבי הקשר הסיבתי ונדרש בירור על פי מכלול נסיבות העניין (**עניין קונטנטו**, פסקאות 38-42 להחלטה).

כוונת המחוקק – מענק האומיקרון כולל את השפעות הקורונה

29. לעמדתנו, בהתאם להחלטות הוועדה **בעניין קונטנטו** ו**בעניין קריגריס**, אלו, יש לקרוא את הביטוי "ההשפעה הכלכלית של התפשטות זן האומיקרון" כביטוי המשכי המתייחס גם להשפעות הכלכליות של מגפת הקורונה, שזן האומיקרון הוא חלק ממנה. כל מסקנה אחרת תוביל לאבסורד חקיקתי – כיצד ייתכן שדווקא עסקים שנפגעו ממגפת הקורונה ברמה הקשה ביותר, עד כדי כך שלא הצליחו להתאושש ממנה גם בחלוף חצי שנה לאחר תום תקופת המענקים, לא יהיו זכאים למענקים? האם המחוקק נתן דעתו להבחנה החדה כל כך שמבקשת המשיבה ליצור בין מגפת הקורונה לבין זן האומיקרון שבא בעקבותיה?

30. קשה למצוא לעמדת המשיבה תימוכין בחוק האומיקרון, בפרט בשים לב למטרתו ולנסיבות שליוו את חקיקתו. נזכיר כי חוק האומיקרון נחקק בתקופה שבה התברר כי למרות שיעור ההתחסנות הגבוה, מגפת הקורונה נמשכה והובילה לתחלואה ולפגיעה נמשכת בחלק מענפי המשק, במסגרת התפרצות נוספת. האומיקרון היה ביטוי נוסף של אותה מגיפה. באותה תקופה אמנם הוסרו חלק גדול מהמגבלות, אך חלק מהעסקים עדיין נפגעו בשל שיעור התחלואה הגבוה, והמחוקק ראה לנכון לשוב ולסייע להם באמצעות מענק זה, במתכונת דומה למענקי הקורונה. גם אם לא מדובר ב"תקופת זכאות תשיעית" כהגדרתה של המשיבה, מדובר במענקים דומים שניתנו במתכונת דומה (וראו ההסברים האפשריים שהועלו בפסקה 32 להחלטה **בעניין קונטנטו** בנוגע לסיבות שבגינן ננקטה טכניקה חקיקתית של חוק נפרד). ההפרדה ביניהם היא מלאכותית ולא תואמת את מטרות החקיקה.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

31. בדומה לחוק מענקי הקורונה, גם בחוק האומיקרון נקבע כי תקופת הבסיס, שעל פיה נבחנת השאלה האם קיימת ירידת מחזורים, היא התקופה המקבילה בשנת 2019 – לפני פרוץ מגפת הקורונה. מטבע הדברים, המחוקק הניח ששנת 2021 היא שנה "נגועה", שבה צפוי שהכנסות העסק תהיינה נמוכות עקב מגפת הקורונה ושהן לא ישקפו באופן נאות את ירידת המחזורים שאליה מתייחס החוק. שנת 2019 היא נקודת המשען היחידה שמצא המחוקק בכדי להראות את מצבו הנורמטיבי והתקין של העסק. משמע, המענק נועד לסייע לעוסק בטלטלה שפקדה אותו מאז שנת 2020, ולא רק לאירועים נקודתיים שהחלו והסתיימו בתקופת האומיקרון.

32. המשיבה מצידה בוחנת את הקשר הסיבתי במענקי האומיקרון, תוך השוואה מתמדת למחזורי ההכנסות לפני ואחרי תקופת האומיקרון (חודשים יולי-דצמבר 2021, וחודשים מרץ-דצמבר 2022). כך בערר שלפנינו, וכך בתיקי ערר נוספים שעניינם מתברר מעת לעת. לעיתים קרובות, מחזורי ההכנסות בתקופות אלו משמשים את המשיבה כהוכחה להיעדר קשר סיבתי, או כ"מחזור בסיס חלופי" – המעיד על הכנסות העוסק בתקופה שבה כביכול אין השפעה של זן האומיקרון, תוך התעלמות מהאפשרות שההכנסות בתקופות אלו מושפעות ממגפת הקורונה.

33. נזכיר לשלמות התמונה כי המחוקק היה ער לאפשרות לקבוע את תקופת הזכאות גם לפי נתוני ההכנסות של שנת 2021 – תקופה חלופית כזו אף נקבעה בפועל עבור עסקים חדשים שנפתחו לאחר תחילת שנת 2020 (ראו פסקה (3) להגדרת "מחזור עסקאות בתקופת הבסיס"). כיוון שעסקינן בזכאות לתחילת שנת 2022, השוואה לשנת 2021 אמורה להיות טבעית ומתבקשת, וניתן היה לנקוט מאמץ חקיקתי למצוא את הנוסחה המתאימה לכך (גם אם חודשים ינואר-פברואר 2021 היו "נגועים" בשל גל הקורונה השלישי). ניכר שהמחוקק נמנע במכוון מבחינת מחזורי ההכנסות בשנת 2021 כבסיס, מתוך הנחה שעסקים רבים לא היו צפויים להראות התאוששות בשנה זו. העמדת בסיס ההשוואה על שנת 2019, למרות שנוצר פער של 3 שנים בין התקופות שבהן נערכת ההשוואה, מעידה מעל לכל ספק על כך שהמחוקק התכוון להביא בחשבון את השפעות מגפת הקורונה במסגרת המענק לפי חוק האומיקרון.

34. אכן, לא מדובר במצב אידיאלי. כפי שהובהר בהרחבה בעניין שריקי, המחוקק היה ער לכך שחישוב המענק באופן הזה אינו מדויק, ושלא ניתן יהיה לקבוע בוודאות אם ירידת המחזורים מעידה על כך שהעסק נפגע כתוצאה מהמגפה או שישנם הסברים אחרים לירידת המחזורים (ראו עניין שריקי, פסקאות 57-65 להחלטה). המחוקק נקט במתווה זה כ"כורח המציאות", בהיעדר חלופה אחרת – ואולם בחירה זו מעידה על הבעייתיות בהסתמכות על נתוני שנת 2021 כבסיס להוכחת היעדר קשר סיבתי (וראו ההערה לעיל בפסקה 27 לעניין המשמעות שיש לייחס בכל זאת לנתוני ההכנסות לפני ואחרי תקופת האומיקרון).

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

סוגיית ההתאוששות

35. בהוראה נוספת בחוק ניתן למצוא עדות לכוונת המחוקק בשאלת הקשר הסיבתי, ובמיוחד בשאלה האם התאוששות ממגפת הקורונה מהווה תנאי לזכאות למענק האומיקרון. בסעיף 1 לחוק האומיקרון, בהגדרת "עוסק", מנויים מקרים שהוחרגו מהזכאות למענק הסיוע, ובכלל זה בפיסקה (12) – "עוסק שמחזור עסקאותיו בשנת 2021, בתוספת סכומי המענקים ששולמו לו בשל אותה שנה... עולה על מכפלה של 1.15 במחזור עסקאותיו בשנת הבסיס". קרי, הזכאות למענק בתקופת האומיקרון מותנית בכך שהעסק נפגע בתקופת הקורונה, ברמה שהובילה לירידה בהכנסות בשנת 2021 כולה, או קרוב לכך; ניתן לזכות במענק אם ההכנסות – בתוספת המענקים לפי חוק מענקי הקורונה (וכן בתוספת מענקי הסיוע לעצמאים, מכוח חוק אחר) – עלו ב-15% לכל היותר. כלומר, על פי המחוקק, עסק שרשם התאוששות יפה בשנת 2021, אינו זכאי למענק האומיקרון כלל, ובכדי שזכאותו למענק אומיקרון תיבחן עליו להראות ירידה מסוימת בשנת 2021, או לכל היותר יציבות ברמת ההכנסות (בהתחשב בתוספת המענקים).

36. ראשית, מדובר בעדות ישירה לשאלה שבפנינו – תנאי למענק האומיקרון הוא כי העסק נפגע כתוצאה ממגפת הקורונה באופן מתמשך, עד כדי ירידה (או לכל היותר יציבות) בשנת 2021, ועסק שלא נפגע בשנת 2021, זכאותו נשללת על הסף. אם אכן היה עלינו להפריד בין מענק האומיקרון לבין השפעות מגפת הקורונה, מה ראה המחוקק להתנות את מענק האומיקרון בתוצאותיה העסקיות של שנת 2021?

37. שנית, הוראה זו הופכת את עמדת המשיבה בסוגיית ההתאוששות לבלתי עקבית – לא ברור האם התאוששות בשנת 2021 היא תנאי למענק או שמא להפך. המשיבה הסבירה בתגובה לשאלה בהקשר זה כי עסקים שלא התאוששו ממגפת הקורונה והכנסותיהם נותרו נמוכות, עשויים היו לספוג מכה נוספת בתקופת האומיקרון, ולהראות בתקופה זו ירידה נוספת בהכנסות, לרמה נמוכה יותר מזו שהייתה אצלם אחרי תקופת הקורונה. אולם גם במקרה הזה, שבו מוסכם על המשיבה שיש זכאות למענק אומיקרון, הסבירה המשיבה כי יהיה צורך לחשב את ירידת המחזורים לפי מחזור בסיס חלופי (ראו פסקה 22 לתגובה מיום 31.12.2023). משמעות הדברים, כפי שעולה מהסברי המשיבה ומהניסיון המצטבר בתיקים אחרים, הוא כי בפועל יחושב לעסק מחזור בסיס חלופי בהתאם לרמת ההכנסות שלו בסוף שנת 2021 (עד האומיקרון) ובמהלך שנת 2022 (אחרי האומיקרון).

38. יוצא אפוא כי עמדת המשיבה במקרים השונים היא כדלהלן: עסק שנפגע ממגפת הקורונה ורשם התאוששות יפה – אינו זכאי למענק (לאור הריג הקבוע בפיסקה (12)); עסק שנפגע ממגפת הקורונה ומחזורי ההכנסות שלו נותרו נמוכים יותר משנת 2019 – גם הוא אינו זכאי למענק על פי הנוסחה, וייקבע לו מחזור בסיס חלופי, על פי ההכנסות שהיו לו בפועל לפני או אחרי תקופת האומיקרון; ורק עסק שנפגע מהקורונה, ורשם

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

התאוששות ברמה מדויקת כזו, שהיחס בין הכנסותיו בשנת 2021 להכנסותיו בשנת 2019 נכנס לטווח שבין 1 ל-1.15, יהיה זכאי למענק בהתאם לנוסחה הקבועה בחוק.

39. כמובן שמדובר בניתוח היפותטי ותיאורטי. במציאות, דפוסי ההכנסה עשויים להיות מורכבים יותר, מועדי ההתאוששות ושיעורי ההתאוששות משתנים ממקרה למקרה, והניסיון מלמד ששיעורי פגיעה מדויקים כאלו הם בגדר החרג והנדיר. הלכה למעשה, גם אם המשיבה אינה מבקשת לעקור את הוראות החוק לעניין תקופת הבסיס, אופן היישום של המשיבה לדרישת הקשר הסיבתי במענק האומיקרון מוביל לכך שתקופת הבסיס הקבועה בחוק נותרת רלוונטית במקרים נדירים בלבד. להבנתנו, לא לכך כיוון המחוקק.

40. נזכיר כי **בעניין קונטנטו** נקבע שנתוני ההכנסות לפני ואחרי תקופת האומיקרון הם מידע רלוונטי. אם העסק נמנה על ענפים שבהם התקיימה התאוששות במשק, ובכל זאת הכנסותיו נותרו נמוכות, הדבר עשוי להעיד על בעיה אחרת המעיבה על הקשר הסיבתי. אולם במקום שבו מתברר ומוכח כי המצב הוא תוצאה של מגפת הקורונה, אין לשלול את הזכאות למענק מן הטעם הזה.

41. בשולי הדברים, נעיר כי איננו שותפים לדעה שמענק פגיעה ממושכת, הניתן לפי סימן ב' בפרק ו' לחוק מענקי הקורונה מהווה מענה בלעדי להשפעותיה המתמשכות של מגפת הקורונה. ההוראות לעניין הזכאות למענק פגיעה ממושכת נוספו לחוק בתיקון מס' 4, שנחקק בתחילת חודש ינואר 2021. הזכאות למענק מבוססת על היקף הזכאות למענקי קורונה בשנת 2020 בלבד, והיא נועדה להקנות סיוע נוסף למי שהתמודד עם השפעות הקורונה במספר רב של תקופות זכאות. מבחינה תקציבית, סיוע זה ניתן "על חשבון" המענק לתקופת הזכאות מאי-יוני 2021 (שהמענק עבורה קוצץ במחצית במסגרת אותו תיקון). מובן כי אין בכוחו של התיקון, שנחקק כאמור בתחילת שנת 2021, בכדי לסייע לעסקים שנפגעו ממגפת הקורונה באופן מתמשך גם במחצית השנייה של שנת 2021, בחלוף תקופת המענקים; ובוודאי שאין בכך בכדי להוות הסדר שלילי, השולל את הפרשנות המאפשרת מענה לנזקי הקורונה במסגרת מענק האומיקרון.

הסברי העוררת לגבי ירידת המחזורים

42. במקרה שלפנינו, אין מחלוקת כי העסק של העוררת נפגע כתוצאה ממגפת הקורונה. הוסבר שמקור ההכנסה העיקרי של העוררת הוא בהסעת עובדים, ונקל להבין כיצד נפגעו הכנסותיה של העוררת בתקופה שבה עובדים לא נדרשו להגיע למקומות העבודה, ובתקופות שלאחר מכן בהן צומצמה הנוכחות בעבודה. מטבע הדברים, גם השימוש במוניות לצרכים פרטיים ירד באופן ניכר בתקופה זו.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

43. בהתאם, נרשמו אצל העוררת ירידות מחזוריים משמעותיות. בשנים שלפני פרוץ מגפת הקורונה הכנסותיה של העוררת היו יציבות, וממוצע ההכנסות שלה עמד על כ-535 אלף ש"ח בחודש (בנטרול הכנסות הוניות). עם פרוץ מגפת הקורונה חלה ירידה ניכרת בהכנסות, וממוצע ההכנסות ירד לכ-250 אלף ש"ח בחודש (בנטרול הכנסות הוניות) – נתון שנותר יציב לאורך כל התקופה שלאחר פרוץ המגפה, עד תום שנת 2022.

44. בגין ירידת המחזוריים בתקופת הקורונה, העוררת קיבלה מענקים בהתאם לחוק מענקי הקורונה, והם אינם שנויים במחלוקת. השאלה הרלוונטית היא האם ירידת המחזוריים הנמשכת, שחלה גם לאחר תקופת מענקי הקורונה ונמשכה עד תקופת האומיקרון ולאחריה, מזכה את העוררת במענק אומיקרון.

45. כאמור, בדיון הסבירה העוררת כי בעקבות מגפת הקורונה נקלעה לקשיים תזרימיים ונאלצה למכור חלק גדול מהמוניות שברשותה, ולא הצליחה לחזור לפעילות מלאה למרות החזרה לשיגרה בפעילות המשק. טענה זו עמדה בניגוד להסבר קצר שמסרה העוררת בכתב בתגובה שהוגשה קודם לדיון, ועל רקע זה, ביקשנו מן העוררת לבסס בראיות את טענותיה העובדתיות, הן בקשר למכירת הרכבים והן בקשר לקשיים התזרימיים.

46. כאן המקום להתעכב על אופי השינויים בגירסתה של העוררת בשלבים השונים. המשיבה טענה כי טענות העוררת בדיון הן טענות חדשות, שלא הועלו בשלב ההשגה ובכתב הערר. אלא שהעיון בהשגה שהגישה העוררת וכן בכתב הערר מעיד אחרת – העוררת טענה לאורך כל הדרך כי נפגעה עקב מגפת הקורונה, ועמדה בעיקר על מגבלות הקורונה והירידה בכמות ההזמנות שנבעה מכך. העוררת אף ציינה בכתב הערר שקיים קושי להבחין בין התפרצות האומיקרון לבין המגפה בכללותה ולבסס על כך את הקביעה שהיא לא זכאית למענק.

47. ככל הנראה, נוכח ההדגשה של המשיבה על עניין הקשר הסיבתי לתקופת האומיקרון, נדחקה העוררת לטעון שמצבה קשור גם לבעיות ספציפיות בתקופת האומיקרון. אולם הגירסה הסותרת היחידה היא זו שמסרה העוררת לפני הדיון – בה נטען כי הירידה היא פועל יוצא של ירידה בהיקף ההזמנות, עקב הימשכות השינויים בדפוסי העבודה ובהיקפי ההסעות. הוועדה העירה כי טענה זו אינה מתיישבת עם נתוני ההכנסות, שכן לא נצפתה אפילו התאוששות חלקית בהכנסות העוררת. רק אז ראתה העוררת למסור את מלוא המידע בנוגע להימשכות מצבה ולמכירת המוניות.

48. כאן המקום לציין כי העוררת אינה מיוצגת בידי עורך דין, ורואת החשבון שייצגה אותה ציינה שוב ושוב כי לא עלה בידה של העוררת לשכור עורך דין. נציין גם כי גירסתה המלאה של העוררת אמנם הוצגה בשלב מוקדם של ההליך, בדיון מקדמי שנערך לפני

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

שהוגש כתב התשובה. בהתחשב בכל אלו, ראינו לנכון ליתן לעוררת הזדמנות נוספת למסור ראיות שיבססו את ההסברים שניתנו על ידה. בשלב זה, ההנחה היא שנדרשת תשתית ראייתית של ממש, שיהיה בה כדי להתמודד עם הספקות שנוצרו לנוכח הסתירה למול הגירסה הקודמת, אולם בשונה מכפי שטענה המשיבה, לא מדובר בסתירה חזיתית לכל טענותיה הקודמות של העוררת, ולא ראינו לנכון להציב בפני העוררת רף ראיית יוצא מגדר הרגיל.

49. לא למותר להעיר כי אגב "מקצה השיפורים" שניתן לעוררת לאחר הדיון, איפשרנו גם למשיבה להשלים טענות ולערוך "מקצה שיפורים" נוסף במענה להערות יו"ר הוועדה בהחלטה מיום 10.12.2023. כך או כך, במכלול הדברים, ההתייחסות לעובדות הנוספות שציינה העוררת בדיון ולמסמכים שצורפו הייתה מתבקשת.

האם העוררת מכרה מוניות ומדוע

50. לאור המסמכים שהוצגו לאחר הדיון, אין מחלוקת כי במהלך תקופת הקורונה העוררת מכרה רבות מהמוניות שברשותה. העוררת הציגה את טופסי הפחת שעל פיהם ערכה את דיווחיה למשיבה, והנתונים אודות מכירת הרכבים רשומים בהם במפורש. לפי הטבלה שצירפה העוררת, בסוף שנת 2019 היו לה 49 רכבים, בסוף שנת 2020 39 רכבים, ובסוף שנת 2021 נותרו 19 רכבים בלבד.

51. ניכר אפוא כי העוררת מכרה חלק ניכר מצי המוניות שעמד לרשותה וממנו הפיקה את הכנסותיה, וניתן להתרשם כי הצמצום בצי המוניות חל בתקופת הקורונה. על פניו, סמיכות הזמנים מדברת בעד עצמה – העובדה ששינוי גדול כל כך התקיים דווקא בתקופת הקורונה, מעידה על כך שמדובר באירוע חריג שנבע ממצבה העסקי של העוררת באותה העת. זאת בפרט בשים לב ליציבות בהכנסותיה של העוררת בשנים קודמות. ניכר כי תקופת הקורונה גרמה לטלטלה רבתי בעסק, וכי זהו הרקע למכירת המוניות. נציין כי גם המשיבה לא חלקה על כך שהמוניות נמכרו, וכן ראוי לציין כי לעוררת שולמו מענקי קורונה שאינם שנויים במחלוקת.

52. העוררת התבקשה לצרף גם מסמכים המעידים על הקושי התזרימי שהייתה שרויה בו, שהוזכר בדיון. בהקשר זה הוצגו מספר ראיות:

א. מסמך מאת חברת קידום, שהעניקה הלוואות לעוררת, מיום 9.12.2020, שכותרתו "אישור יתרות בפיגור" – ובו מפורטים סכומי תשלומים שהעוררת פיגרה בהם (סך של כ-137 אלף ש"ח); מסמך זה מתייחס לרכבי מוניות ספציפיים שבגינן ניטלו הלוואות, ולצד כל שורה צוינו בכתב יד הערות (כגון תוספת סכומים, חלוקה לתשלומים וכדומה).

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

- ב. בקשת דחיית תשלומים שהוגשה לחברת קידום ביום 9.4.2020 (בה ביקשה העוררת לפרוס את החיוב החודשי על פני התשלומים הבאים).
- ג. מסמך מאת חברת AutoCash, שהעניקה גם היא הלוואות לעוררת לרכישת רכבים, ובו פירוט תשלומים בגין ההלוואות השונות. ניתן לראות כי בחודשים אפריל ומאי 2020 התשלום "חזר" והעוררת נותרה בחוב.
- ד. הודעות שונות מהבנק וביניהן הודעות אודות שיקים שסורבו (מיום 31.3.2020, 2.4.2020, 6.4.2020, 12.4.2020, 17.4.2020), וכן הודעות רבות אודות ביטול תשלומי הוראת קבע בשל ביטול הרשאת חיוב (כולן מחודש אפריל).
53. בניגוד לטענה שהעלתה המשיבה, אנו סבורים כי די במסמכים אלו בכדי להעיד על המצוקה התזרימית שבה הייתה שרויה העוררת. אמנם המסמכים ממוקדים בשתי נקודות זמן – בחודש אפריל ובחודש דצמבר בשנת 2020, אולם די בכך בכדי להעיד שהעוררת ספגה בתקופת הקורונה מהלומות תזרימיות קשות, שסביר להניח שהם אלו שהובילו אותה למכור את הרכבים שברשותה. לא מן הנמנע כי אילו היה זה מצב מתמשך, הייתה העוררת מגיעה לחדלות פרעון, ויהיה זה הגיוני וסביר להניח שדי בזעזוע תזרימי כזה, שיש לו עדות מוצקה בשני מועדים שונים, בכדי להצריך שינויים מיידיים במצבת הנכסים של החברה.
54. המשיבה טענה כי המצב של העסקי של העוררת נבע מכך שהיא לא הצליחה לגייס בחזרה את העובדים שיצאו לחל"ת בתקופת הקורונה, בדומה לנסיבות שנדונו **בעניין קונטנטו**, וכיוון שהסדר החל"ת לא התקיים בתקופת הזכאות, ממילא ניתן היה לצפות להתאוששות. טענה זו אינה נכונה – לא בפן העובדתי ולא במסקנה שהמשיבה מנסה לגזור ממנה. ראשית, בפן העובדתי: העוררת הסבירה כי מצבה העסקי הנוכחי נובע ממכירת המוניות עקב הגרעון שנקלעה אליו, כאשר יציאת נהגי המונית לחל"ת היוותה רק טריגר לכך; הפסקת הסדר החל"ת לא החזירה לעוררת את המוניות שהיא נאלצה למכור ולא איינה את הגירעונות שלה. שנית, **בעניין קונטנטו** נדון עניינה של מסעדה שהתאוששה מהקורונה וחזרה לפעילות בצהלך שנת 2021, אולם הפעילות הייתה במתכונת מצומצמת יותר מבעבר (ללא פעילות בשעות הצהריים) ונטען שהדבר נבע מהקושי לגייס עובדים; בענייננו העוררת לא התאוששה כלל ממגפת הקורונה, ולא טענה שהקושי לגייס עובדים הוא זה שמונע ממנה להתאושש.
55. מקובל עלינו אפוא כי העוררת הוכיחה, ברמת ההוכחה הנדרשת, שבעקבות מגפת הקורונה היא נאלצה למכור חלק גדול מהמוניות שברשותה, כפי שנטען בדיון, ושזו הייתה הסיבה לכך שבתקופת האומיקרון – היו הכנסותיה נמוכות.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

56. נוכח המסקנה העקרונית שעליה עמדנו לעיל, המסקנה המתבקשת היא כי העוררת זכאית למלוא המענק – למרות הזמן הרב שחלף מאז תקופת הבסיס, הצליחה העוררת להראות כי מצבה נובע ממגפת הקורונה, וזוהי הסיבה לירידת המחזורים של העוררת. אין לומר אפוא כי העוררת אינה מקיימת את דרישת הקשר הסיבתי.

הערות אחרונות וסיכום

57. בשולי הדברים, נעיר כי עקב המסקנה שאליה הגענו, יכולנו להידרש לסוגיית הוצאותיה הקבועות של העוררת. העוררת צמצמה את היקף פעילותה באופן דרסטי, וכיוון שבתקופת האומיקרון היא פעלה עם תשתית הרבה יותר מצומצמת מאשר זו שהייתה לה בתקופת הבסיס, לא מן הנמנע שהוצאותיה הקבועות נמוכות בהרבה. עם זאת, לאחר שביקשנו מן העוררת להתייחס לנושא זה, נחה דעתנו שחישוב המענק בהתאם לנוסחה הקבועה בחוק אינו יוצר עיוות מיוחד המצדיק סטייה מן הנוסחה.

58. אמנם חלק מההוצאות הקבועות שפירטה העוררת (כגון הוצאות מוסכים) נגזר מהפעילות השוטפת, ואולם ישנם מרכיבי הוצאה אחרים שהם בבירור בגדר הוצאות קבועות וניתן להביאם בחשבון, אשר מצטברים לסכום לא מבוטל – ובכלל זה, ביטוחים ותשלומים בגין השכרת זכות למונית (כ-46 אלף ש"ח). כמו כן, העוררת ביססה את חישוביה על ההוצאות השוטפות המשויכות לתקופה זו במאזן, ואולם בעת בחינת ההוצאות הקבועות מקובל להביא בחשבון גם הוצאות שנתיות שמסווגות בדו"ח השנתי כהוצאות הנהלה וכלליות, בחישוב יחסי של 2 מתוך 12 כשמדובר בתקופת זכאות דו-חודשית אחת (בשנים קודמות רשמה העוררת בספריה כ-114 אלף ש"ח הוצאות הנהלה וכלליות, בסעיפי הוצאה שלכאורה ניתן להכיר בהם לענייננו – כ-19 אלף ש"ח נוספים).

59. לכך מצטרפת העובדה שהעוררת נושאת בתשלומי החזר ההלוואות בגין רכישת הרכבים (כ-140 אלף ש"ח בתקופה הרלוונטית). מבחינה רישומית מדובר אמנם בהוצאה הונית, שכנגדה נרשמים רכבים כרכוש קבוע, ואולם מדובר ברכוש "בעייתי" שסובל מפחת גבוה (וכפי שניתן לראות מדוחות החברה, היא רושמת מדי שנה הוצאה בגין הפסד הון "רעיוני" בעת מכירת הרכוש הקבוע שבבעלותה). בנסיבות כאלה, לא מן הנמנע שלצורך חישוב ההוצאות הקבועות יש הצדקה להכיר בהוצאה זו כהוצאה שוטפת ולא כהוצאה הונית, ולו באופן חלקי, בשל הפחת הגבוה (וראו ערר 2008-22 ב"י. אר. אס קונסלטינג בע"מ נ' רשות המסים, ניתן ביום 14.9.2022, פסקאות 35-39 להחלטה). מדובר בסעיף הוצאה משמעותי שגם אם היינו מצרפים רק מחצית ממנו לסכומים שצוינו לעיל, הרי שההוצאה לא הייתה שונה בהרבה מהמענק המחושב לפי הנוסחה. נוכח הבעייתיות במרכיב הוצאה זה, ספק אם היה מקום לחשב את המענק של העוררת על בסיס ההוצאות הקבועות, גם אם אפשרות זו הייתה נבחנת מלכתחילה.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

60. בשולי חישוב זה, נעיר כי לא ראינו לנכון לדון או להכריע בשאלה אם וכיצד יש לחשב את מרכיב הרווח, המצטרף לחישוב ההוצאות הקבועות לפי חוק האומיקרון, במקרים שבהם העסק סבל מהפסד בשנת 2019.

61. על רקע כל אלו, ובהתחשב בכך שהמשיבה לא ערכה בחינה של ההוצאות הקבועות ונושא זה לא התברר עד תום, לא ראינו לנכון לסטות מן הנוסחה או להקטין את גובה המענק שהעוררת זכאית לו.

62. החלטנו אפוא לקבל את הערר במלואו. כיוון שהערר נסוב על סוגיה עקרונית, שבעניינה הגישה המשיבה ערעור לבית המשפט המחוזי – החלטנו שלא לעשות צו להוצאות. המשיבה תשלם לעוררת את יתרת המענק שטרם שולמה לה בתוך 30 ימים ממתן החלטה זו.

זכות ערעור בפני בית המשפט המחוזי, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, בתוך 60 יום.

ניתנה היום, ב' אדר ב' תשפ"ד, 12/03/2024, בהעדר הצדדים.

1598-23

טניה חכמוב, רו"ח
נציגת ציבור

ערן עסיס, עו"ד
יו"ר הועדה